

DAJ (51) *pt*

a *pochylone*.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII w.

Występuje w wypowiedzeniach wyrażających życzenie, przekleństwo, zaklinanie się, pozdrowienie: bodaj, oby, niech; utinam Mącz, ut Cn [w tym: daj Boże (11), daj Pan Bog (3)] (51) :

a. *W zdaniach (35) : Bo drugich panftwa tak malo Day za kope drugie ftalo. RejKup 7; SeklPieś 20; Pan rzekł/ dyabła daycie wziął/ iuz czyńcie co chcecie. RejFig Bb5; Boże day mi fie wżiftko zlie ftáło Mącz 83d, 83d; OrzQuin Aa5v; Day ták przyfzły pan/ W fztześciu był doznán. WierKróc B2; day w nas Oycze będzie Ciérpliwość wżędzie. GrabowSet E3, H [2 r.], H4v; Czego Boże day fię iuz wielkie początki nie pokázowały. PowodPr 54, 53; Nie Pániac nam ále Mátką była/ Day nas fto lat y z tobą rządziła. RybWit C2.*

Frazy: »daj Pan Bog mnożył« (1): Przythym day pan Bog W K M mnożył fzczeńliwie wżego dobra rozmnozenie na długie czafti. RejJóz A2v.

»Boże daj ci się szczęśliwie (a. fortunnie) (po)wodziło« (3) : Boże dayci fie ná wżem fortunnie powodziło. Mącz 320b, 480b, 485d.

»daj się tak trzęśła jak osica« (1): day fzyą thak trząfzła yak fzyą tha offycza trząfła poky belo lyfzcie nanyey LibMal 1544/86v.

»daj wisiał« (3): Day wifiał kto cie tak ftroi RejJóz D2v [idem] RejKup h4; RejZwierc 246.

»daj się wściekł« (1): zimá day fie wściekła/ Bárzo nam iákoś grozi RejZwierz 138.

»Boże daj ci ta rzecz na złe wyszła« (1): Quae res tibi male vertat, Boże day ci tá rzecz ná złe wyfzła. Mącz 485d.

»Boże daj ci to na dobre wyszło« (1): Boże day ci to ná dobre wyfzło. CiekPotr 56.

»daj Pan Bog zachował, strzec raczył« (1 : 1): HistAlHung A4v; Day tak P. Bog do końca ftrzedz nas zawždy raczył MycPrz I Bv.

»daj zdrow był« (1): Day W. M. zdrow był. Mącz 474a.

»Boże daj źle zginął« (1): Boże day źlie zginął. Mącz 340c.

a. *W połączeniu z partykułą by (6) : day by fie nas tą miłofć trzymała/ iako fie Echynus trzyma kogo fie gimie FalZioł IV 34b.*

Frazy: »dajbych (nagle) zdechł« (4): OpecŻyw 112v; Yesli o tym wiem day bych nagle zdechł. Mącz 500c, 232d, 243b.

»daj bych złą śmiercią zginął« (1): dábych też złą fmierci(ą) <zg>inął/ ieftrim iá kiedy tego Iezusa znál OpecŻyw 112v.

b. *W oznajmieniach (16) : Utinam tibi videam sandalio commitigari caput, [...] dayci boże pántoflą głowę zmiękczone. Mącz 367a.*

Frazy: »daj [kogo] diabłu« (3): Toć teras flyfe zlofniczę Day ią Dyablu czarowniczę. RejKup i3; RejFig Aa5v; GórnDworz T2v.

»daj [komu] psia (a. psią) mać« (7): Wfłytko chce brác day mu pfią mać A o bogu nie nieslychác. RejRozpr B2v; Bo fie łami będą kliepacz Czi proftaczi dai im pfiá macz RejRozm 402; RejKup f5, 15, cc6, y3v; RejZwierz 142.

»daj [*kto*] zdrow« (1): *Bá y Páni/ day Iey Miłość zdrowá/ Wefelszac iey twym przyiázdem głowá. RybWit C2.*

»daj zabit, daj [*kogo*] zabito« (2 : 2): *LibMal 1544/189v; Y iáł láiiác czeládzi/ day zábit ták rządził. RejFig Bb8v; A gdzież tu ieft daycie zábito ono/ co v męłzczyzny GórnDworz R7v, P5v.*

Cf **BODAJ, DAIŻE**

HJ